

Полезна книга за птиците на Витоша планина

Златозар БОЕВ

ШУРУЛИНКОВ П., ИВ. ХРИСТОВ. 2001. Птиците на природен парк Витоша. Библиотека "Витоша", Геософт ЕООД, С. 1-156.

Птиците на Витоша. Колко от хилядите ѝ туристи са се захласвали по песните им. Колко са впервали взор в реещите се силуети над величествените ѝ хребети? Още в 1953 г. патриархът на българската зоология г-р Ив. Буреш в своята "Библиография по фауната на Витоша планина" споделя така нуждата от една подобна книга: "Налага се и съставянето на едно добре и красиво илюстрирано наръчно ръководство, което да дава възможност на всеки посетител на тая толкова близо разположена до София красива планина, лесно и сигурно да се запознае с нейния птичи свят." (с. 89). И ето, че ... почти половин столетие след формулирането на тази необходимост, ние вече държим в ръцете си една прекрасна книга - поредната от госта оскъдната ни все още научно-популярна орнитологична книжнина.

Изданието е добре замислено и също така осъществено - джобен формат, ламинирани полукартонени корици, великолепни (с единични изключения) илюстрации, научно издържан лаконичен текст, съдържащ най-важните опознавателни белези на витошките птици за определяне в "полеви" (т. е. планински!) условия, показалци на научните латински названия на птиците, както и имената им на английски, немски и френски. Представени са размерите (дължина на тялото и размах на крилата), сроковете и основните местообитания на пребиваване, районите от планината, в които се срещат и относителната численост на отделните видове.

Книгата е том втори от поредицата "Библиотека Витоша". Дело е на трима млади (дори още студенти) зоолози. Художникът Стоян Николов е показал великолепно си илюстраторско умение и задълбочените познания по нашите птици. С 600 цветни рисунки той е изобразил всичките 241 вида птици, установени в пределите на природния парк. Като първа изява на младите автори, книгата "Птиците на природен парк Витоша" не е напълно лишена от пропуски. Някои от илюстрациите не представят достоверно изобразените видове. Понякога има дребни неточности в текстовите описания на отделни белези и пр. В литературата от 21 подбрани заглавия, сред които има и чужди автори, не е посочен първият подобен определител за птиците на цялата страна, че и на Балканския полуостров: СИМЕОНОВ С., Т. МИЧЕВ, 1991. Птиците на Балканския полуостров. ДФ Изд. "Петър Берон", С., 1-250. На с. 7 пише, че глухарът вече не се среща в планината, но видът е включен в книгата (с. 50). Същото се отнася и за брагатия и черния лешояд. Разбира се, от това изданието само печели, защото тези видове до неотдавна са обитавали красивата ни планина.

Определителят би могъл да съчетае значението си и на пътеводител, ако в него бяха предложени на туристите и на любителите на птиците няколко подбрани маршрута с обозначение на местата, в които могат да наблюдават някои видове с по-силно изразена биотопична привързаност като лещарка и сокевица (в резервата "Бистришко бранище"), обикновено каменарче и алпийска чучулига (край вр. Камен дел и другите каменисти върхове), воден кос и бяла стърчиопашка (във Владайската и другите реки с каменисто русло) и пр.

Независимо от дребните си пропуски, "Птиците на природен парк Витоша" е една великолепна и полезна книга заслужава да засеме своето място в библиотеката на всеки български природолюбител.